

Mıntıkâtülbüruc — Zodiaque

Yazan: Genaral
Abdurahman Aygün

Mukaddeme :

Dairei husufe, yani mahreki Arz müstevisinin semayı kat ettiği dairei azımeğe tesadüf eden kalın fıçı çenberi gibi bir kuşağa tabir olunur. Bu kuşağın şimalî ve cenubî olmak üzere genişliği sekizer dereceden fazla değildir. Bu mıntakai semaviye sahasına on iki tane burç tesadüf eder veya ettirilmiştir. Bunlar da sırasile; Hut, Hamil, Sevir, Cevza, Seretan, Eset, Sünbüle, Mizan, Akrep, Kavis, Cedi, Deliv burclarıdır. Gerek Şemsin zahirî ve gerek Kamer ile bil'umum seyyaratın hakikî mahrekleri bu mıntakanın haricine çıkmazlar. Binaenaleyh bu ecrâm, mutlaka bu on iki burc içinde aranılmalıdır.

Mıntıkâtülbürucun; Dairei istivai semavî ile olan meyli 23 27 olduğundan, bu on iki burc dahi ancak vakit vekit memalikimizden mer'i olurlar. Kamer dahi dahil olduğu hâlde, bütün seyyaratın mahrekleri pek az meyillerle bu müstevî muazzamın üzerinde bulunduğundan Arzdaki bir rasıt; Bunların cümlesini mıntakatülburuc üzerine mürtesem gibi görür ve hatta yakın seyyaratın, uzak bulunanlarını setr eylediği de vaki olur. Bu hadiseye lisanı hey'etce İhticab (Occultation) denilir. Zöhrenin ve Utaridin; Şemsin önünden mürurları

hadisesi dahi, mahreklerinin aynı tesviyede bulunmasından ileri gelmektedir.

Yalnız; İtidali rebîî noktasının senevî 50 dakika 26 saniye geriye doğru rüc'atinden dolayı, Tesavîi leylü nehar hadisesleri, (25765) senede bir kerre, burucı isnaiâşeri dolaşır. İtidali rebîî, yani Şemsin nısıf kürei cenubiden nısıf kürei şimaliye geçtiği nokta; zamanımızdan (4000) sene evvel Sevir ve (2000) sene evvel Hamil burcunda iken; elyevm Hut burcuna tesadüf etmektedir. Bundan dolayı biz dahi Hut burcunun tafsilâtına başlayacağız.

Hut burcu — Piscium

Hartada görüldüğü üzere Hut burcu; Fersi âzâm murabbasının cenubunda bulunmaktadır. Burc; temmuz akşamlarında şarkda, ağustosda cenubu şarkide, eylül ve teşrinievvelde cenupta, teşrinisanide cenubu garbide, kânunuevvelde ise garb taraflarında müşahade olunur. "Hut,, burcunun birinci kadirde hiç bir kevkebi bulunmadığından; semadaki mevkiini tayin zor gibi isede, Fersi âzâm murabbai burcile temini keyfiyet olunabilir. Şöyleki; Fersi âzâmın α ile γ kevkeblerinin biraz mailen imtidadları üzerinde, ve hartaya bilmüracaa Hamil burcunun β , γ kevkepleri istikameti muhrecesinin tekatu noktalarında dördüncü kadirde bir kevkebe tesadüf olunurki mevzuu bahs Hut burcunun α yıldızıdır. Bir kerre bu yıldız elde edildikten sonra harta ianesile diğer kevakib dahi sühuletle bulunabilir. Hut burcunun bir çok kevakibi; mütehavvilüllemandırlar. Bunlardan birincisi α yıldızıdır. İsminden dahi anlaşıldığı üzere kevkebi mezkûr Hut burcunun en parlak yıldızı iken elyevm böyle değildir. Halihazırdaki derecei lemanı 4,3 dır. Piyazzi; 1825 ve 1832 senelerinde

kevkebi mezkuru 2,5 ci kadirde kaydettiğinden tehavvülâtı azimeye maruz kaldığı anlaşılmaktadır. Bu yıldız aynı zamanda güzel bir muzaafadır. Refiki (5) ci kadirde bulunup gairaiden olarak bu kevkeb dahi mütehavviledir.

Burcun cenubunda vaki 27, 29, 30, 33 No. lu kevakibden mürekkeb gurup; mukaddema dördüncü kadirlerden iken, el-yevm bnnlar çıplak gözlerle müşkülâtla müşahede olunabilmektedirler. Yani her dördüde tenkisi şule etmişlerdir.

Şimdi bu yıldızlar civarında bir nebzecik tevakkuf edelim. Ey kari! Bu dört kevkebdan mürekkep olan şekli hendesiî maine iyice bak. İşte itidali rebîî noktası buralara tesadüf edüp, Arzın duruculuğu itibarile zahiren Güneş buralardan geçtiği vakit seyyaremizin umum nokatında tesavii leylü nehar vuku bulur. Bu noktalardan bir hat alınupta İmreei müselsilenin α yıldızına vaslolunursa; bu hat, kutup noktasından dahi geçer. Ve bu veçhile husule gelecek kavsi mevhum, bilcümle kevakibin ve hatta seyyarat, Kamer ve Güneşin metalileri için bir mebde kavsi olur.

Şu hâlde; Bu hattın üzerine müsadif kevakibin metalileri (sıfır) olur. Bu hattın 15 derece Şarkında bulunan nücumin metalileri bir saat olup, 30 derece uzakda bulunanların iki saat, 45 derecedekilerin üç saat ve hakeza dır.

Burcun kevakibi muzaafasına gelince; evveleminde yine α kevkebini zikreyeriz. Kadirleri 4 ile 5 isede mesafeleri 3",1 olduğundan görmek için kuvvetli âlet ister. Binaenaleyh kendisile pek âlâ rasadat yapılabilir. Yani nirengi âletleri bu kevkebi daima tek gibi görür.

Burcun ζ muzaafası aynı zamanda mütehavviledir. Kadirleri 5 ile 6 dır. Mesafeleri 24" dir. Müşteri seyyaresinin mahreki bu yıldızın hizasına tasadüf ettiğinden vakti

muayyeninde mutlaka buradan geçer gibi görünür. Hut burcunun kümesi ve sehabiyesi yoktur. Yalnız burcu teşkil eden kevakibin mevakii zahirilerinde öyle bir intizam, öyle bir tertip mevcutturki, bir dürbüne malik olan her rasıt, bu intizama hayran kalır.

Hamil burcu = Arietis

Hamil = Koyun burcu; Belli başlı α, β, γ yıldızlarından mürekkep olup müsellesi şimalî burcunun cenubunda vakidir. Diğer bir kaç kevkebi, beşinci kadirde bulunurlarından haizi ehemmiyet değildirler. Umumî hartaya müracaat.

Şayanı dikkattirki, İtidalî rebîî noktası, zamanımızdan (2000) sene evvel Hamil burcundan, geçtiğinden dolayı; Mıntakatülbüruc üzerindeki suveri semaviyenin tadadına, Hamil, Sevir, Cevaz ... İlh. diye başlanırdı. Fakat ricati itidaleyn dolayısıyla noktai rebîî daha geride bulunan (Hut) burcuna tesadüf etmeğe başlamıştır. Zamanımızdan 2000 sene sonrada bu nokta (Deliv) burcuna irişecektir. El'an bazı kitaplarda ve hey'et ile müştağil bazı zevat ağzında; (Evveli Hamil) ifadesile güya itidali rebîî notasını murad etmeleri pek büyük hatadır. Gülünç bir hâldir.

α kevkebi, evvelce burcda değildi. sonraları burca ithâl edilmiştir. Derecesi ikinci kadirdendir. Rasada elverişlidir. Kevakibi muzafaasından en meşhuru " γ ", yıldızı olup kadirleri 4,2 ile 4,5 dir. Aralarındaki mesafei zahiriye 9 saniyedir. Semada en evvel keşfedilen kevkebi muzaafa, bu manzumede olduğundan tarihî bir şöhreti vardır. 1664 tarihinde zuhur eden bir kuyruklu yıldız, bu kevkeb civarından geçerken rasadatile meşgul olan İngiliz felekiyonundan (Hooke); bunun çifte güneşden ibaret olduğunu görmüş ve bu babda

yazmış olduğu eserde bu keşfinden bahsederken : (Onun birbirine gayet yakın iki küçük yıldızdan teşekkül ettiğini istihraç eyledimki, feza dahilinde bunun müşabihine aslâ tesadüf etmemiştim.) demiştir.

Sevir burcu = Tauri :

Semanın en meşhur burclarından birisidir. Esasen gök yüzünde en mühim bir mıntakasına geldik. Ve filhakika, Süreyya mecmaası, Eldebran yıldızı, Pollux ve Kastor kardeşler kevkebi, keheşanın en garib manzaralı kısımları Elcebbar burcu, Müluki selâse, Şurayışamî ve şuarayı yemanî gibi namdar ve tarihî ehemmiyeti haiz nücumu muazzama ve şaşaa hep burarlardadır. En mühim ve garib sehabiye ve kümelerde buradadır. İşte mevzu bahs Sevir burcu, bu mıntakanın en mühim parçasını ihtiva etmektedir. Hatta Ayyuk kevkebi bile bu mıntakalarındadır.

Elfaris ile Masikül'inanın cənubuna tesadüf eden Sevir burcu, memalikimizden her mevsimde mer'i değildir. Teşrinî evvelden itibaren ufku şarkide görölmeğe başlar. Ancak teşrinisani, kânunuevvel, kânunusani, şubat, mart, nisan ve mayıs aylarında ufkumuzun fev'inde bulunur. Haziran evaili akşamlarında, ufku garbiye tesadüf ettiğinden mezkûr aydan sonra artık görölmemeye başlar. Çünkü giceleri tahtelufuk bulunur.

(Süreyya) denilen kümei muazzama dahi Sevir dahilinde bulunduğundan müddeti mer'iyet hakkında dermeyer edilen şerait bunda da aynıdır Süreyya mecmaası; pek eski zamanlardanberi kudemanın dahi nazarı dikkatlerini celb edegelmişti. Hatta zamanımızdan 40, 50 asır evvel bu kümenin ufuklarda görünmesi, sene başı gibi telakki edilmişti. Şu

hâlde; şimdiki teşrinievvvel ayı pek eski zamanlarda yılbaşı imiş demek olur. Cizedeki ehamı kebirin meşhur iki dehlizine hini inşada o yolda istikametler verilmiştirki bunlardan birincisi 4000 sene evvel Arz'a kutub yıldızlığı vazifesini ifa etmiş olan Tenin burcunun (α) yıldızını, diğeri de Süreyyanın nisfünnehari mahalliye vusulini göstermektedir. O zamanki Mısırlılara göre ne vakit tam gece yarısı mezkûr küme mahallin nisfünnehari vasil olursa, o dakikada yeni sene başlamış olurmuş. Ve bilhesap anlaşıldığına göre; Mısırlıların bu usulleri o vakitler için gayet doğru imiş. İşbu burcun tafsilâtına girişirsek; en evvel bittabi; ▲ynissevir = Öküzün gözü = Eldebran namındaki birinci kadir yıldızını anlatmamız lâzımgelir. Mısırlılar bu yıldıza (Apis nam mabut öküzün gözü) derlerki, Aynissevir lâfzı da buradan alınmış olsa gerektir.

Eldebranın ilmi hey'et huzurundaki mevkii pek büyüktür. Ve belkide bu yıldız kadar haizi şöhret hiç bir kevkeb yoktur Zira; İlmî heyetin doğuşu, bu uzak güneşin 5000 sene evvel itidali rabîî noktasına tesadüf etmesi zamanında vuku bulmuştur. (Eldebran) kelimesi; takib edici manasına gelip çünkü semada (Pleiyad) ları yani süreyya yıldızlarını takib eder gibi görülmektedir. Eldebranı semada bulmak kadar kola bir şey yoktur. Rengi kırmızı olmakla beraber, Elgol ve Ayyuk yıldızlarile pek güzel bir müselles mütesaviyüladla teşkil eder. Bu bulandukdan sonra harta ianesile diğer kevaki de elde edilir.

Eldebran yıldızı Arza 1,000,000,000,000,000 kilometreden fazla uzaktır. Ziyasının Arza vusuli için bir asır müddet ister. Şemsimizden lâakal 300,000 defa daha büyüktür. Şu kadarki kevkebi mezkûr saniyede 30 kilometre sür'atle bizden uzaklaşmaktadır. Yapılan tahlili tayfisinden anlaşıldığına göre

Eldebranda; Sodyum, Mağnezyum, Müvellidülhumuza, kalsium, demir, Bismut, Antimuan ve cıva gibi maadin mevcuttur. Esasen kendiside 75 lik bir ihtiyar adam hükmündedir. Eldebranın bu günki derecei lemanı 1,06 dır. β kevkebi ise ikinci kodirdendir.

Kevakibi muzaafası berveçhi atidir: Bizzat Eldebran yıldızı bir muzaafadır. Refiki 10. kadirde olduğundan görüşmesi pek müşküldür. Mamafi bu müşkülât; rasadatı felekiye için çok iyidir. Eldeki teodolitlerden hangisi olursa olsun, bilâ perva rasat yapılabilir. Ve aldanılmak ihtimali yoktur. Netekim 1929 senesi İzmirde saat kulesinde tarafımızdan yapılan tûl tayininde kevkebi mezkûra müteaddıt defalar rasat yapıldığı hâlde duçarı hata olunmamıştır Refikine mesafesi 120 saniyedir. Mamafi 1781 tarihindenberi yapılan tetkikatta balâdaki 120" lik mesafenin seneden seneye çoğaldığı anlaşıldığından son zamanlarda bunların hakikî bir manzumei muzaafa teşkil etmedikleri kabûl oluamağa başlanmıştır.

Diğer muzaafalar şunlardır: (Θ , Θ') kevkeblerinden mürekkeb muzaafa. Bunlar çıplak gözlerle de görülebilir. Kadirleri dörtdür. Mesafeleri 337" dir.

Kevakibi mütehavvilesi çok isede; küçük şeylerdir. Bunların en meşhuru (γ) yıldızı olup tenkisi şule etmiştir. Bu Güneşin ziyası elyevm pek sönük sarı renktedir. λ kevkebi ise; 3 gün, 22 saat, 52 dakika, 24 saniye zarfında 3,4 ile 4,2 arasında tahavvülâtı lemaniye izhar eder.

Kümeler:

En evvel (Pleiyad) tabir olunan Süreyya kümesinden bahsetmek lâzımgelir. Bu küme; 600 adedi mükemmel olmak üzere binlerce kevakıbdan mürekkeb isede; belli başlıcaları şunlardır: Alsion; en parlağı olup üçüncü kadirdendir. Diğerleri sıra

ile 4, 4,5, 5, 5,5 ve 6. cı kadirdendirler. Pleiyatlara kuvvetli bir dürbünle bakılırsa; marüzzikir kevakibi aralarında bir takım sehabiyeler gözükürsede, bunlar pek uzakdadırlar. Esasen Pleiyadların bile mesafeleri sureti kat'iyede ölçülememiştir. (Eynessera vessüreyya) yani (sera nerede süreyya nerede) manasına gelen darbı meselden mürat, aralarında harikulâde mesafedir. Sera Neptondan kinaye olduğuna göre; Türkçesi Süreyya kümesi o kadar uzaktırki Neptunun bize olan mesafesi sıfır hükmünde kalır demek olur.

İkinci küme; Hemen Eldebran civarında ve (ε) kevkebinin cenubundadır. Bunlara da (Hiyad) tabir olunur. Gerek Pleiyadlar ve gerek Hiyadlar hemen aynı sür'atle aynı istikamete doğru müşterekten koşup gitmektedirler.

Sevir burcunun bir de sehabiyesi vardır. Mevkii (ζ) kevkebinin biraz şimalıdır. Buna bir teleskopla bakıldıkda tamamen bir yengeç şeklinde görülür.

Sevir'e hatime verirken bilmünasibe söyleyelimki ; Arz'ın öküzün boynuzunda bulunduğu ve bu öküz de bir balığın sırtında durduğu hakkındaki hurafat ; bu burca tealluk ettiğinden biraz izahat verelim: Berayı imtihan sorulan bir suale cevaben Arz'ın hangi burcda bulunduğu dair ; Alelhut ve Alessevir denilmiştirki görüldüğü üzere; evvela Hut sonrada Sevir kelimesi vardır. Hut balık Sevirde öküz olduğuna göre Arz bittabi bir zamanda Hut burcuna mürtesem düşeceğinden Alelhut denildiği gibi aynı veçhile de Alessevir denilmiştir. Burclardan ve Arz'ın hareketi malûmesinden bihaber cahiller sualdeki inceliği ve cevaktaki hakikatı anlayamamışlar ve hemen Arz'ı öküzün bittabi boynuzlarına ve bu öküzü de balığın sırtına koyuvermişlerdir. Ömründe Kozmoğrafya okumamış bir zata ; Musevî uleması tarafından hem de ; (Arz şimdi

nerededir? İki ay evvel nerede idi) gibi müphem suallere, maksadı ruha muvafık cevap verilmesi ne kadar şayanı dikkat ise, bu noktayı anlamayarak işi hurafeye dökmek de o kadar şayanı teessüftür.

Cevza burcu = Geminorum

Sevir burcuna hatime çekdikden sonra nazarlarımızı biraz bunun şarkına tevcih eder ve Masikülinan'ın cenubuna bakarsak; çok parlak iki yıldız görürüzki, bunlardan birincisi Tev'emi muahhar = Pollux, diğeri de Tev'emi mukaddem = Kastor kevkebleridir. Bunların her ikisinde Cevza burcuna aittirler. (Harta) Bu iki büyük yıldızın daima beraber görünmeleri birbirinden ayrılmamaları; mensup bulundukları burcun Cevza yani ikizler tesmiyesine sebep olmuştur. Cevza burcu sevir burcundan bir ay sonra ufuklardan görünmeğe başlar. Şu hâlde teşrinisaniden evvel taharrisi beyhudedir. Arablar; Kastor'a (Re'si tev'imi mukaddem), Polluxs (Re'si tev'imi muahhar) derler. Polluxs her nekadâr α namını taşırsada; halihazırda lem'anca β den yani Kastordan dün mertebededir. Pollux'ün derecesi lem'anı 1.58 ve Kastorun 1.21 dir. γ nın ise, 1.93 dür, δ , ϵ , ζ , Θ Kevkebleri ise üçüncü kadirdendirler. Bunlardan (ζ) kevkebi mütehavvile olup (μ) dahi tezyidi şule ile meşguldür.

Burcun Sevir'e yakın kümesi civarında H namile bir kevkeb mevcuttur. Bunun bir ismi de (Propos) dır. Kudema her nedense bu yıldızla bilâsebeb bir ehemmiyeti mahsusa verirdi, Hakikatte ise, bu yıldızda hiçbir sebebi felekî yoktu. Fakat kadirşinas olan bu kevkeb; bilâsebeb kendine verilen ehemmiyete müstahak olduğunu bir asır evvel isbat etti. Ve böylelikle kudemayı felekiyyunu da kurtardı. Zira meşhur

Uranus seyyaresi tam bu kevkebin yanında keşfolundu. Filhaka meşhur Herşel 1781 senesi 31 Martın alafıranga gece saat onunda kevkebi muzaafa ararken teleskopunun içine tesadüfen Uranus girmişti. .Propos elyevm beşinci kadirdendir.

Burcun kevakibi meşhuresinden biri de (ζ) yıldızıdır. Bu kevkeb 10 gün, 3 saat, 47 dakika ve 36 saniye zarfında 3.7 ile 4.5kadirleri arasında dolaşır. Dürbünsüz görüldüğü gibi aynı zamanda muzaafa bulunduğundan kariine takdime seza-dır Mesafeleri 90 saniyedir.

Burcun (U) kevkebi en ziyade hayretbahş olup 1869 tarihinde (Şön Feld) nam heyetşinas mevzuubahs mütehavvilenin 24 saat zarfında üç kadirlik tahavvülât gösterdiğine şahit olmuşturki, fevkalâde bir hadise demektir.

Tekrar Pollux ile Kastöra geelim:

Bunlar gözüktükleri gibi yekdiğerleriyle alâkaları yoktur. Çünkü her iki kevkeb arasında havsalanın kabul edemiyeceği derecede büyük mesafeler bulunduğu gibi, bunlardan Kastor saniyede 45 ve senede 1,420,000,000 kilometre sür'atle uzaklaşmakta; ve bil'akis Pollux saniyede 64 kilometre sür'atle bize yaklaşmaktadır. Kastor bir müzaafadır. Bunlara mensup bir üçüncü daha vardır. Evvelkinin Kastora mesafesi 5.6 saniyedir. Ve üçüncünün 73 saniyedir. Fakat üçüncüsünü çıplak gözle ve hatta ufak dürbünlerle görmek mümkün değildir. Müddeti intikaliyesi 31640 senedir, Şu hâlde oralarda üç yaşını ikmal eden bir çocuk Arz'a göre 100,000 senelik bir kıdeme malik demek olur.

Kevakibi muzaafasından η yıldızı, seyyareleriyle bir manzumei müsellese teşkil ederler. Bu manzume renklerinin sık sıkı tahavvülü ile meşhurdur. γ kevkebi civarı, bir mecmea

avalımdır. Keza (e) kevkebi dahi ; vakit vakit mavi, sincabi, yeşil, kırmızı renklere girer.

Kelbülâsgar = Canis Minoris

Hartada görüldüğü üzere ; mevkii, Cevza ile Seretanın cenubudur. Kendisi küçük bir burc isede, şurayı şamî = Procyon namile birinci kadirde bir kevkebe malikdir. Şurayı şamî pek kolaylıkla bulunabilir. İhtilâfı manzarı 0.30 olduğundan Arz'a mesafesi 103,000,000,000 kilometredir. Arz'a ziyası 26 senede vasıt olur. Hareketi zatiyesinin saniyedeki sür'ati 43 kilometredir. Binaenaleyh 1500 sene zarfında semada, kutru zahirî kamar kadar tebdili mevki edecek ve istikamet hareketine göre 12,000 sene sonra nısıf kürei şimaliden nısıf kürei cenubiye geçecektir. Kuvvetli bir dürbünle kendine bakılırsa, yanı başında oldukça cesim bir seyyaresi görülür. Bu seyyarenin hareketi intikaliyesi müddeti kırk senedir.

β kevkebi ise, Abdurrahmanussufi ve Uluğ beğin zamanından beri bir derecelik tezyidi lem'ana muvaffak olmuştur. Halihazırda üçüncü kadirde. Bundan başka ancak kuvvetli dürbünlerle müşahedesi mümkün olan üç adet mütehavvilei mevkutesi vardırki;

Birincisi :	337	günde	7.2	ile	10	cu	kadirler	arasında	dolaşan	R
İkincisi :	324	"	7.6	"	13	"	"	"	"	S
Üçüncüsü	340	"	9.0	"	14	"	"	"	"	R

İşbu burcun α ve β kevkeblerile pek güzel rasadlar yapılabilir. Diğerleri şayanı tavsiye değildir.

Sertan burcu = Canceri :

Bu da Cevza burcunun şarkındadır. Fakat kevakibi küçüktür. Ne birinci, nede ikinci ve hatta nede üçüncü kadirde

bile bir kevkebi yoktur. Esasen bu burc, dairei husuf üzerindeki burçları on ikiye iblağ için hemen hemen zoraki teşkil edilmiştir. (Hartada görüldüğü üzere, Pollux ile kastor yıldızları vasolunarak iki buçuk misli bir mesafeye bakılırsa, burcun (ζ) kevkebi elde edilir ve bunun ianesile diğer kevakibi de bulunur. Yalnız bu işi kamerin bulunmadığı bir gecede yapmak lâzım gelir. Zira mezkûr kevkeb beşinci kadirden bulunduğundan ziyası kamer rüyetine mani olur. η, Θ, δ, γ yıldızları ise, bir mani teşkil ederler. Bunların ortalarında çıplak gözlerle dahi mümkünürriye bir küme mevcuttur. Romalı meşhur Pelin, bundan bahsederken (Sertan burcunun ortasında iki ufak yıldız vardır. Ve birbirine pek yakındırlar. Ağlebi ihtimâl bunlar bir sehabiye teşkil ediyorlar) demiştir. Araplar bunlara (ELMENAF) derler. Bureda esasen daha bir çok kümeler ve sehabiyeler mevbud isede; âlâtı rasadiye isterler. Şimdiye kadar hiçbir kevkebinin ihtilâfı manzarı hesap edilmemiştir. Demek oluyor ki; bu burcun kevakibi çok ve çok uzaktadırlar. Bir çok kevakibi, mütehavviledir. Hatta α kevkebi bile bugün β'nin dunundadır. Demek ki lem'anı değiştirmiştir. Burcun (δ) kevkebi milâttan 240 sene evvel Müşteri seyyaresi tarafından ihticaba uğratıldığı için beynelfelekiyun pek meşhurdur. η, Θ kevdebleri; tenkisi şule ile meşguldürler. Ufak mikyasda olmak üzere daha bir çok mütehavvilesi vardır. En meşhuru S kevkebi olup 9 gün, 11 saat, 37 dakika, 45 saniye zarfında 8 ile 10.5 kadirleri arasında dolaşır. Bu manzume biraz Algol sistemindedir.

Kevakibi muzafaalarından; En meşhur (A) yıldızıdır. Ufak dürbünle görülür. Tafsilâtı burada zait ad olunan Esbab dolayisine işbu kevkebin ahvali felekiyesi, heyiinin cidden nazarı dikkatini balıb bir derecededir.

Θ, φ 57, yıldızları da muzaafadır. Fakat seretan burcunun en mühim ve esrarengiz yıldızı (ζ) kevkebidir. Belkide bütün kürei sema içinde bunun kadar esrar engiz hiç bir yıldız yoktur. Kendisi bir manzumei müsellese olduğunan iki refiki vardır. Bu iki refikin harekâtındaki garabet: okadar esrari-engizdirki felekiyondan hiç birisi bunun içinden çıkamamış ve ve itirafı aczetmişlerdir. Gerek ulûmu riyaziyenin ve gerek zekâi beşerin bu derece mağlûp kaldığı hiç bir yıldız yoktur. Meşhur Nevton bile (Nasıl şeyler olduğunu anlaya bilmek için beni oralara götürmesini cenabı haktan temenni ederim) demiştir.

Seretanın hartada görülen sehabiyesi de şayanı temaşadır. Bunun içinde tekemmül etmiş, seyyarata malik 200 den fazla büyük Güneş vardır. İsmi (67 M) dir. Kutru 25 dakikadır. Vilyam Herşel bu sehabiye hakkında (Bunun yıldızları o kadar cesim Güneşlerdirki; Bizim Güneşimiz bunların bir tanesi yanında portakal mesabesinde kalır.) demiştir.
